QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)

ONOR. IMĦALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)

Illum, 30 ta' Marzu 2023

Rik. Ġur. Nru. : 221/2022/2 JPG

Kawza Nru.: 22

NA

Vs

JG

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' JG datat 19 ta' Diċembru 2022. A fol 2 et seqq., fejn wara li iddikjara dak premess, talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex tawtorizzah jipprezenta r-risposta guramentata tieghu;

Rat li l-atti tar-rikors u d-dokumenti esebiti ġew debitament notifikati skont il-liġi.

Rat ir-risposta ta' NA datata 19 ta' Jannar 2023, fejn wara li ddikjarat dak premess, hija sostniet illi r-rikors tal-intimat ghandu jigi michud;

Semghet it-trattazzjoni tal-avukati difensuri tal-partijiet.

Ikkonsidrat:

Illi dan huwa digriet wara li l-intimat ppresenta rikors nhar id-19 ta' Diċembru 2022 sabiex din il-Qorti tawtorizzah jippresenta r-risposta guramentat tieghu ghar-rikors promotur datat 14 ta'

Ottubru 2022. Huwa jsostni illi huwa ma kienx jaf illi ghandu jirrispondi ghar-rikors guramentat u stante li ma jafx jaqra. Huwa ddikjara li ma kienx qara l-avviz li kellu jippresenta r-risposta tieghu entro l-ghoxrin (20) jum skond il-ligi. Di piu', jghid illi huwa ghandu eccezzjonijiet validi skond il-ligi u jixtieq illi jikkontesta t-talbiet attrici fir-rikors promotur tal-14 ta' Ottubru 2022. Finalment irrietena illi huwa ghandu jinghata l-opportunita illi jippresenta r-risposta tieghu ai termini tal-Artikolu 158(10) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi minn naha taghha, l-attrici fir-risposta taghha, tishaq bil-qawwa illi mhux minnu li l-intimat huwa llitterat u li ma jafx jaqra, tant hu hekk illi huwa jibghat messaggi ta' theddid lill-attrici kif u ukoll illi huwa qas biss gguramenta r-rikors tieghu. Issostni illi l-intimat ma gab ebda prova sabiex jiggustifika il-kontumacja tieghu kif ukoll illi bejn il-partijiet kien hemm diversi rikorsi u risposti fi stadju tal-medjazzoni u ghaldaqstant jirrizulta li huwa kien jaf ezattament x'kien tenut illi jaghmel bir-rikors. Di piu', wara li ccitat d-diversi decizjonijiet fil-gurisprudenza Maltija, l-attrici ssostniet illi r-rikors tal-intimat ghall-gustifikazzjoni tal-kontumacja ghandu jigi michud.

Ikkonsidrat:

In tema legali, fir-rigward tal-gustifikazzjoni tal-kontumacja, intqal illi biex il-kontumacja tal-parti konvenuta tkun gustifikabbli, din trid tkun **involontarja, skatenata minn kawza gusta, konsistenti f'impediment legittimu, liema impediment irid ikun indipendenti mill-volontà tal-konvenut**[1].

Illi fid-decisjoni ta' dawn il-Qrati fl-ismijiet **Lorraine Nejjar vs Zoher Ibrahim Nejjar**[2] gie rilevat:

> ***Dan l-impediment legittimu jista' jkun kif intqal, "una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili"; L-impossibbilta' li wiehed jidher ghas-subizzjoni jew almenu d-diffikulta' gravi, biex tista' tikkostitwixxi***

[1] Vide Margal Limited vs Eucharist Bajada, TTZ, deciza 5 ta' Frar 2019 u l-casus classicus fl-ismijiet Vittoria Cassar v. Carmelo Vassallo (Appell Inferjuri, 29 ta' Mejju, 1937; riportata f'Kollez. XXIX-I-1581), citata b'approvazzjoni sa zminijiet ricenti, u fost decizjonijiet ohra, in re Simone Eve Collett Sammut et v. Adam Sammut et (Pim'Awla, 17 ta' Marzu, 2015.

[2] Vide Lorraine Nejjar vs Zoher Ibrahim Nejjar (Q.C. (S.F) (RCP) 16 ta' Marzu 2005)

impediment legittimu ghandha tkun fizika u eccezzjonalment biss tista' tkun morali

Id-decizjoni l-aktar citata f'materja ta' kontumajca hija dik fl-ismijiet **Vittoria Cassar vs Carmelo Vassallo** deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fid-29 ta' Mejju 1937 (Vol XXIX.i.1581) mill-**Imhallef William Harding** fejn fiha gew elenkati l-principji hawn taht imsemmija rigwardanti il-gustifikazzjoni tal-kontumacja o meno:-

"(1) Il-kontumacja ma tistax tigi ritenuta gustifikata jekk kienet volontarja;"

"(2) Lanqas tista' tigi gustifikata jekk kienet almenu kolpuza; "

"(3) Biex ikun hemm lok ghall-gustifikazzjoni hemm bzonn li tigi pruvata kawza gusta; "

"(4) Din il-kawza gusta ghandha tkun tikkonsisti f'impediment legittimu;

"(5) L-impediment, biex ikun legittimu, ghandu jkun indipendenti mill-volonta` tal-kontumaci; "

"(6) L-izball m'hux impediment legittimu jekk ma jkunx zball invincibbli, ghaliex jekk ikun vincibbli, allura jigi ekwiparat ghall-kolpa; "

"(7) Dan l-impediment legittimu jista' jkun, kif intqal, "una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili";

"(8) L-impossiblita' li wiehed jidher ghas-subizzjoni jew almenu d-diffikulta` gravi, biex tista' tikkostitwixxi impediment legittimu ghandha tkun fizika, u eccezzjonalment biss tista' tkun morali. "

L-Istitut tal-kontumacja minn dejjem kien suggett ta' kontroversja. Dan hu hekk minhabba l-fatt li l-effetti tieghu, li huma ta' natura punittiva, huma odjuzi. L-Istitut tal-kontumacja huwa msejjes fuq il-presuppost li l-imharrek, bin-nuqqas tieghu li jwiegeb ghax-xilja u t-talba tal-parti attrici, ikun wera dispett lejn is-sejha tal-Qorti biex jidher quddiemha, liema dispett il-ligi

thares lejh bhala ghemil li jisthoqqlu piena – dik li ma jkunx jista' jindahal fit-tressiq ta' provi billi dan jammonta ghall-forma ta' dizordni socjali[3]. Il-gustifikazzjoni tal-kontumacja ghandha tibqa' titqies bħala eccezzjoni ghar-regola li l-imharrek hu tenut li jwiegeb bil-miktub b'nota fiz-zmien stipulat fil-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedurali Civili, u bhala tali l-eccezzjoni m'ghandha qatt tipprevali u tissupera dik li hija r-regola[4].

Minkejja li l-intimat jsostni li ma jafx jikteb jew jaqra, jidher illi l-intimat ghandu diversi proceduri l-Qorti u ghalhekk certament kien jaf li kellu jfittex assistenza legali malli rcieva l-atti tal-kawza. Ghalhekk jidher car li l-kontumacja tal-intimat kienet kemm volontarja kif ukoll kolpuza.

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tichad it-talba tal-konvenut fir-rikors datata 19 ta' Dicembru 2022 u tiddikjara lill-konvenut kontumaci ghall-finijiet u l-effetti kollha tal-ligi.

Spejjez riservati ghall-gudizzju finali.

Moqri.

Mħallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LLM (IMLI)

Lorraine Dalli
Deputat Reġistratur

[3] Vide **Noel Calleja et vs Middlesea Valletta Life Assurance Co. Ltd** – Qorti ta' l-Appell 28 ta' Jannar 2005.

[4] Vide **Vittoria Cassar vs Carmelo Vassallo** deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fid-29 ta' Mejju 1937.